

زیحاجۃ الرسول

نگاهی به شخصیت، فضایل و آموزه‌های بیکران
سالار بانوان جهان حضرت فاطمه زهرا (ع)

تالیف
ابراهیم قاضی زاهدی گلپایگانی

سرشناسه: قاضی زاهدی گلپایگانی، ابراهیم ۱۳۳۳.
عنوان و نام پدیدآور: ریحانة الرسول ﷺ: نگاهی به شخصیت، فضایل و آموزه‌های بیکران سالار بانوان جهان حضرت فاطمه زهرا ﷺ /
ابراهیم قاضی زاهدی گلپایگانی.
مشخصات نشر: قم: روضه العباس ﷺ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۵۲۸ ص.
شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۴۳۱۶۰۴
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه.
عنوان دیگر: نگاهی به شخصیت، فضایل و آموزه‌های بیکران سالار بانوان جهان حضرت فاطمه زهرا ﷺ.
موضوع: فاطمه زهرا ﷺ، ۹۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق.
موضوع: Fatimah Zahra, The Saint
رده بندی کنگره: ۹۱۳۹۷ ر ۲ / ۲۲ / ۲۷ BP
رده بندی دیوبی: ۲۹۷ / ۹۷۳
شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۳۱۶۰۲

ریحانة الرسول ﷺ

تألیف: ابراهیم قاضی زاهدی گلپایگانی

ناشر: نشر روضه العباس ﷺ

امور فتنی و رایانه‌ای: مؤسسه پژوهشی روضه العباس ﷺ

چاپ: یکم، ۱۳۹۷ هـ

شابک: ۹۷۸۶۰۰۶۴۳۱۶۰۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰ / تومان

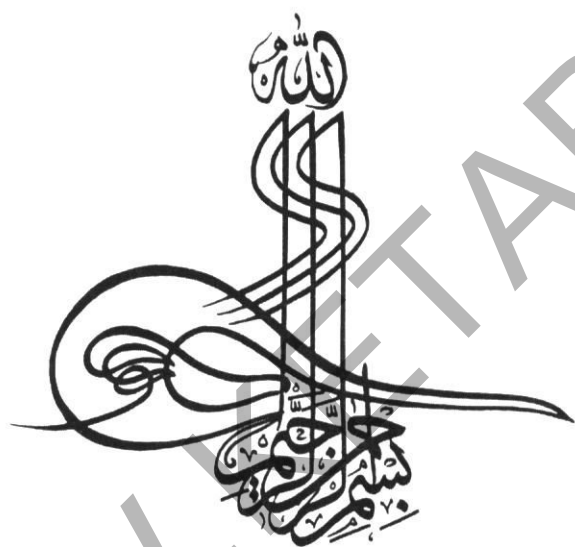


roze_alabbas@yahoo.com

مراکز پخش:

- قم: خ صفائی، شماره ۳۲، نبش فرعی ۱۱ پ ۱۱۴، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۰۳۹۵
- قم: خ ارم، پاساژ قدس، پ ۱۰۷، کتابفروشی موسوی، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۸۳۱۳۶۸
- قم: مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۱۱، کتاب ما، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۸۴۲۴۴۳
- مشهد: خ آخوند خراسانی، شماره ۲۰/۱، کوچه دبیرستان فروغ، جنب مسجد الزهرا ﷺ، کتابفروشی طالبیان، ☎: ۰۵۱ - ۳۸۵۵۵۹۴۷

حق چاپ محفوظ است



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَزِدْ وَبَارِكْ عَلَى السَّيِّدَةِ الْجَلِيلَةِ
الْجَمِيلَةِ، الْمَعْصُومَةِ الْمَظْلُومَةِ، الْكَرِيمَةِ النَّبِيلَةِ، الْمَكْرُوبَةِ
الْعَلِيلَةِ، ذَاتِ الْأَحْزَانِ الطَّوِيلَةِ فِي الْمُدَّةِ الْقَلِيلَةِ، الرَّضِيَّةِ الْحَلِيمَةِ،
الْعَفِيفَةِ السَّالِمَةِ، الْمَجْهُولَةِ قَدْرًا، وَالْمَخْفِيَةِ قَبْرًا، الْمَدْفُونَةِ سِرًّا،
وَالْمَعْصُومَةِ جَهْرًا، سَيِّدَةِ النَّسَاءِ، الْأَنْسِيَّةِ الْحَوْرَاءِ، أُمِّ الْأَيْمَةِ
النُّبَّاءِ النَّجْبَاءِ، بِنْتِ خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ، الطَّاهِرَةِ الْمُطَهَّرَةِ، الْبَتُولِ
الْعَذْرَاءِ، فَاطِمَةَ النَّفِيَّةِ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ.

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى ذُرِّيَّتِكَ يَا فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، يَا
بِنْتَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ، آيَتَهَا الْبَتُولُ، يَا قُرَّةَ عَيْنِ الرَّسُولِ، يَا
بَضْعَةَ النَّبِيِّ، يَا أُمَّ السَّبْطَيْنِ، يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، يَا سَيِّدَتَنَا
وَمَوْلَاتَنَا، إِنَّا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ،
وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَاتِنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا وَجِيهَةً عِنْدَ
اللَّهِ، اشْفَعِي لَنَا عِنْدَ اللَّهِ.

فهرست نگاشته‌ها

۱۹ سرآغاز

بخش یکم

حَسَب و نَسَب بی‌نظیر حضرت فاطمه علیها السلام

۳۱ شخصیت بی‌نظیر

۳۱ پدر گرامی

۳۳ مادر ارجمند

۳۸ حضرت خدیجه علیها السلام مادری با اصالت و شریف

۴۰ مقام ارجمند خدیجه علیها السلام

۵۲ اولین کانون اسلامی

۵۶ درخشش نور فاطمی در عصر تاریکی

۵۸ اظهار بی‌مهری به دختر در محضر پیامبر رحمت صلی الله علیه و آله

۵۹ نام فاطمه در قبایل عرب

- ٦٢ حدیثی ارزنده و جالب از فواطم خاندان نبوت
- ٦٤ نام‌های مبارک
- ٦٤ چرا نام مقدّس فاطمه؟
- ٦٦ مژده به محبّان و علاقه‌مندان به فاطمه عليها السلام
- ٦٨ چرا صدّیقه نامیده شد؟
- ٧٠ مبارکه یعنی چه؟
- ٧١ طاهره یعنی چه؟
- ٧٤ زکّیه یعنی چه؟
- ٧٥ راضیه و مرضیه یعنی چه؟
- ٧٦ معنای محدّثه
- ٨٠ زهرا همان اختر فروزان
- ٨٦ معنای بتول
- ٨٧ اسامی مبارک دیگر
- ٨٨ القاب درخشان
- ٩٣ کنیه‌های والا
- ٩٥ القاب شریف در نظم
- ٩٧ القاب شریف در نشر
- ١٠٢ گفت‌وگوی شنیدنی

بخش دوم

جایگاه والای حضرت فاطمه علیها السلام در قرآن کریم

- آیاتی روشنگر ۱۱۷
۱. آیه اطعام ۱۱۷
۲. آیه مباحله ۱۱۹
۳. آیه تطهیر ۱۲۰
- آیه تطهیر و استدلال علی علیه السلام بر عصمت فاطمه علیها السلام ۱۲۰
- عصمت فاطمه علیها السلام و برتری او بر انبیای الهی ۱۲۱
- گواهی فرشتگان بر عصمت فاطمه سلام الله علیها ۱۲۷
- گواهی رسول خدا صلی الله علیه و آله بر عصمت فاطمه زهرا سلام الله علیها ۱۲۹
۴. آیه مودّت ۱۳۳
- مادر نبوّت و امامت ۱۳۸
- ناتوانی انسان از درک حقیقت عرشی فاطمه سلام الله علیها ۱۴۰
۵. سوره مبارکه کوثر در شأن و جلالت فاطمه سلام الله علیها ۱۴۱
- کوثر چیست؟ ۱۴۱
- چشمه ای بهشتی ۱۴۲
- حوضی در وردی بهشت ۱۴۲
- نبوّت و پیامبری ۱۴۲
- سخاوت ۱۴۲
- علم و فضیلت ۱۴۲

- ۱۴۳ صحابه و پيروان پيامبر ﷺ
- ۱۴۳ شفاعت
- ۱۴۳ خير كثير
- ۱۴۶ ۶. آيه تلقى
- ۱۵۰ ۷. آيه ابتلا
- ۱۵۱ ۸. آيه ترفيع
- ۱۵۲ ۹. آيه اعطا
- ۱۵۴ ۱۰. آيه ايثار
- ۱۵۵ ۱۱. آيه فذك
- ۱۵۶ فذك كجاست؟
- ۱۵۷ ۱۲. آيه دو دريای عميق
- ۱۵۹ دنيا چو قطره و دريا زهرا

بخش سوم

نگاهی به جایگاه والای حضرت فاطمه ﷺ در احادیث

- ۱۶۳ برگزیده الهی
- ۱۶۵ چهره نورانی
- ۱۶۶ حوریه ای بهشتی
- ۱۶۷ آفرینش نور فاطمه ﷺ پیش از آفرینش جهان
- ۱۶۸ برترین بنده خدا فاطمه سلام الله علیها

- ۱۶۹ زهرای اطهر سلام الله عليها روح پیامبر رحمت
- ۱۶۹ به راستی اگر فاطمه عليها السلام نبود

بخش چهارم

پیوند آسمانی حضرت علی مرتضی عليه السلام با حضرت فاطمه زهرا عليها السلام

- ۱۷۵ فاطمه زهرا عليها السلام رکن رسول خدا صلی الله علیه و آله و علی مرتضی عليه السلام
- ۱۷۶ همتایی با علی مرتضی عليه السلام
- ۱۷۸ همتایی در چه مواردی؟
- ۱۸۱ دو دریای عمیق علم و عصمت و طهارت
- ۱۸۲ خواستگاران فاطمه سلام الله عليها
- ۱۸۳ ابوبکر
- ۱۸۳ عمر بن خطاب
- ۱۸۳ عدید از بزرگان قریش
- ۱۸۴ عثمان بن عفان و عبدالرحمان بن عوف
- ۱۸۸ امیر مؤمنان علی عليه السلام
- ۱۹۰ دستور آسمانی
- ۱۹۴ پیوند مقدس دو دریای علم و عصمت در عالم لاهوت
- ۱۹۸ پیوند آسمانی
- ۱۹۹ خطبه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۰۰ خطبه امیر مؤمنان علی عليه السلام

- تعیین مهریه از جانب پروردگار..... ۲۰۱
۱. مهریه‌ای مبارک با تعیین و تضمین الهی..... ۲۰۱
۲. شفاعت گناهکاران اُمّت..... ۲۰۲
۳. چهار چشمه جوشان..... ۲۰۳
۴. زره حُطْمی..... ۲۰۳
۵. پانصد درهم..... ۲۰۴
۶. یک چهارم دنیا..... ۲۰۵
۷. همه کره زمین..... ۲۰۵
- جهیزیه‌ای بی نظیر..... ۲۰۶
- میهمانی ساده و بابرکت..... ۲۰۸
- شب عروسی..... ۲۰۹
- درخواست عبادت..... ۲۱۲
- انفاق در راه خدا..... ۲۱۳
- لباس‌های بهشتی از سندس سبز..... ۲۱۵
- جلوه‌ای از زندگی بی نظیر امیر مؤمنان علی (علیه السلام) و حضرت زهرا (علیها السلام)..... ۲۱۷
- آداب همسر داری..... ۲۱۸
- آموزگار همسر داری..... ۲۱۹
- کمک به همسر..... ۲۲۱
- جملات شیرین و سرشار از عشق و محبت..... ۲۲۲

بخش پنجم

آموزه‌هایی از مکتب حضرت فاطمه علیها السلام

- ۲۲۷ مصحف
- ۲۲۹ جفر و جامعه
- ۲۳۰ لوح آسمانی
- ۲۳۹ خطبه جاودانه
- ۲۴۰ حمد و ثنای خدای سبحان
- ۲۴۲ بعثت پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۴۵ خطاب به مهاجران و انصار
- ۲۴۵ قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام
- ۲۴۶ حکمت برخی از دستورات الهی
- ۲۴۸ مسیر رسالت
- ۲۵۱ امیر مؤمنان علی علیه السلام و تبلیغ رسالت
- ۲۵۲ شهادت پیامبر و دگرگونی مردم
- ۲۵۵ ارث ما و پندار جاهلی شما
- ۲۵۶ محاکمه مدعی خلافت
- ۲۵۹ سخنی با انصار
- ۲۶۱ ستم در روز روشن
- ۲۶۳ نبرد با پیشوایان پیمان شکن
- ۲۶۴ خوار کنندگان حق و کيفر الهی

- ۲۶۵ پاسخ فريکارانہ ابوبکر
- ۲۶۸ پاسخ بانوی دو جهان
- ۲۶۹ تصريح قرآن کریم به ارث پیامبران الهی
- ۲۷۰ اعتراف مرموزانه ابوبکر
- ۲۷۱ حضرت زهرا علیها السلام و اتمام حجت با مردم
- ۲۷۲ درد دل با پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۷۴ بازگشت به خانه و سختی با امیر مؤمنان علی علیه السلام
- ۲۷۶ امیر مؤمنان علی علیه السلام و تسلای حضرت زهرا علیها السلام
- ۲۷۷ حدیثی ویژه
- ۲۷۹ نماز حضرت فاطمه سلام الله عليها
- ۲۸۰ دعای نور
- ۲۸۳ توسل به حضرت فاطمه زهرا سلام الله عليها
- ۲۸۴ حجاب و عفاف
- ۲۸۹ حجاب تکلیف شرعی و عقلی
- ۲۹۰ ۱. دلیل عقلی
- ۲۹۰ ۲. سیره عملی
- ۲۹۰ ۳. قرآن و مسئله حجاب
- ۲۹۰ آیاتی در باره حجاب
- ۲۹۶ آیه‌ای در حفظ عفاف و حجاب همسران پیامبر صلی الله علیه و آله و مؤمنان
- ۲۹۷ آیه‌ای برای همسران پیامبر صلی الله علیه و آله

- ۲۹۸ شأن نزول آیه
- ۳۰۲ حضرت خدیجه علیها السلام باحیاترین زن
- ۳۰۳ عفاف حضرت خدیجه علیها السلام
- ۳۰۳ معنای عفت
- ۳۰۴ عفاف و جمال باطنی
- ۳۰۶ پوشش لباس مناسب
- ۳۰۷ حیا و عفاف در فرهنگ حضرت فاطمه علیها السلام
- ۳۱۰ جلوه‌ای از حیای حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها
- ۳۱۰ حیا و عفت از دیدگاه سالار بانوان
- ۳۱۱ حیا ملکه‌ای درونی
- ۳۱۲ فاطمه زهرا علیها السلام تجسم حیا
- ۳۱۷ عفاف و حجاب حضرت زهرا علیها السلام به هنگام دفاع از علی علیه السلام
- ۳۱۹ حجاب و گریه حضرت سکینه علیها السلام
- ۳۲۰ حجاب و فاطمه بنت الحسین علیها السلام هنگام غارت دشمن
- ۳۲۱ حجاب در اوج مصیبت و اسارت اهل بیت علیهم السلام
- ۳۲۱ سخنرانی حضرت زینب علیها السلام توأم با حیا و عفاف
- ۳۲۳ بانوان فرهیخته؛ پیروان حضرت زهرا علیها السلام
- ۳۲۴ حجاب در دوره آخر الزمان
- ۳۲۸ مثل زن بی حجاب
- ۳۲۹ خارج شدن ضروری زن از خانه

- ۳۳۰ ارتباط و اختلاط محرم و نامحرم
- ۳۳۰ پرهیز از تنها نشستن با زن
- ۳۳۱ زینت و آرایش بانوان
- ۳۳۱ کیفر آرایش و استفاده زن از بوی خوش برای نامحرم
- ۳۳۲ اختلاط مردان و زنان در مراکز اجتماعی
- ۳۳۴ پیام دشمن جنایت کار را توجیه کنید
- ۳۳۴ هشدار قرآنی
- ۳۳۵ خنده فرشتگان بر زن بدحجاب در عالم قبر
- ۳۳۶ مقدار سخن گفتن زنان با اجنبی
- ۳۳۷ کیفر دست دادن و شوخی با نامحرم
- ۳۳۷ بانوان بیرونی و آرایش کرده
- ۳۳۸ مجازات بدحجابی و شوخی با نامحرم در قبر
- ۳۳۹ کیفر نگاه زن به مرد نامحرم
- ۳۴۰ نگاه مرد به زن نامحرم
- ۳۴۲ نگاه، تیر زهر آگین شیطان
- ۳۴۳ مجازات نگاه به نامحرم
- ۳۴۳ گناه چشم، دهان و دست
- ۳۴۴ کیفر نگاه کردن به منزل مردم
- ۳۴۴ نگاه به اندام زن
- ۳۴۴ زهر سوزان نگاه

- ۳۴۵ پاداش نگاه نکردن به نامحرم
- ۳۴۵ پیشاهنگ فتنه ها
- ۳۴۶ دام های شیطان
- ۳۴۸ حفظ دامن از بیگانگان
- ۳۵۰ بی حجابی و برهنگی زنان و فرزندان نامشروع
- ۳۵۱ هشدار به بانوان
- ۳۵۳ نمونه ای وحشتناک از نتیجه بدحجابی و خودنمایی زنان
- ۳۵۴ حرمت بهشت بر بی غیرت
- ۳۵۵ بی غیرتی
- ۳۵۷ نامه ای سرگشاده از جانب جوانان به دختران
- ۳۵۹ دختر فریب خورده
- ۳۶۱ بانوان در حدیث معراج

بخش ششم

نگاهی به مصائب جانکداز حضرت فاطمه علیها السلام

- ۳۶۹ گریه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله برای مصائب فاطمه زهرا علیها السلام
- ۳۷۰ سخن پیامبر خدا صلی الله علیه و آله درباره آینده فاطمه زهرا علیها السلام
- ۳۸۲ جایگاه ویژه زهرا ی اطهر علیها السلام و رفتار اُمت بعد از پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۳۹۰ آزار دهندگان به پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله

- ۳۹۱ استدلال علامه امینی رحمۃ اللہ علیہ و سؤالی بی جواب
- ۳۹۳ ستمگران به حبیبہ خدا
- ۳۹۵ هجوم به خانه وحی در دو نوبت
- ۳۹۶ هجوم نخست
- ۳۹۷ هجوم دوم
- ۳۹۸ تعداد افراد حاضر در خانه
- ۴۰۱ وقایع شاخص در هجوم نخست
- ۴۰۲ اقدامات متقابل
- ۴۰۳ وقایع شاخص در هجوم دوم
- ۴۰۵ چرا حضرت زهرا علیہا السلام پشت در آمدند؟
- ۴۱۲ در سوخته درون مسجد بود
- ۴۱۳ هجوم به خانه وحی و تأسف ابوبکر
- ۴۱۴ اعتراف دشمن
- ۴۱۷ امیر مؤمنان علی علیہ السلام به هنگام هجوم به خانه وحی
- ۴۲۱ چرا امیر مؤمنان علی علیہ السلام در آغاز کار با مخالفان خود نجنگید؟
- ۴۲۳ شکیبایی برای مصالح دین
- ۴۲۵ شهادت حضرت محسن علیہ السلام
- ۴۲۹ عرش الهی و ذکر مصیبت حضرت محسن علیہ السلام

بخش هفتم

جلوه‌هایی از مقام والای حضرت فاطمه علیها السلام در روز رستاخیز

- ۴۳۵ جلوه‌ای از محبت خدای متعال به فاطمه زهرا علیها السلام
- ۴۳۵ برخی از آثار مهرورزی به فاطمه علیها السلام
- ۴۳۷ ورود به صحرای محشر
- ۴۴۴ قبه‌ای از نور
- ۴۴۴ پیراهن خون‌آلود امام حسین علیه السلام
- ۴۴۵ شفاعت در صحرای محشر
- ۴۴۷ محرومان از شفاعت
- ۴۴۸ جایگاه ستمگران به کوثر
- ۴۴۹ مناظره با قاتلان و ستمگران
- ۴۵۱ استقبال بانوان بهشتی
- ۴۵۳ سه پارچه نورانی

بخش هشتم

تربیت‌یافتگان مکتب فاطمه علیها السلام

- ۴۵۷ شاگردانی نامدار
- ۴۵۷ ۱. فضّه، کنیزی باکمال
- ۴۶۳ فضّه و میهمانی پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۴۶۶ ۲. امّ ایمن بانوی بهشتی

۴۶۷ ۳. أسماء بنت عمیس

۴۷۱ ۴. شهره (نوه فضّه)

بخش نهم

کراماتی از سرور زنان جهان حضرت فاطمه زهرا ﷺ

۴۷۵ نامی که قفل بسته را گشود

۴۷۶ رهایی از دشمن

۴۷۹ شفای فلج

۴۸۰ حمایت از فرزند

۴۸۲ خروج روس‌ها از مشهد

۴۸۲ چه شرح صدری؟

فهارس

۴۸۷ آیه‌ها

۴۹۳ روایت‌ها

۵۰۹ گفتارها

۵۱۱ سروده‌ها

۵۱۷ کتابنامه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سراغاز

شخصیت فاطمه زهرا سلام الله عليها را فقط خدا می شناسد و بس... آن بانوی بزرگوار را فقط پیامبر خدا ﷺ، امیر مؤمنان علی مرتضی علیهما السلام و فرزندان معصومش ائمه هدی علیهم السلام می شناسند. در حدیثی می خوانیم:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةً لَّأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا؛^(۱)

فاطمه نامیده شد؛ زیرا آفریدگان از شناخت او ناتوان مانده اند.

فاطمه علیها السلام محور آفرینش، رکن عالم، مادر گیتی و اساس هستی است و از ازل تا به ابد هر موجودی که در عالم امکان یا به عرصه وجود می گذارد و خلعت حیات به تن می پوشد، مدیون زهرای اطهر علیها السلام است.

آری، هرکس روی زمین راه می رود، وام دار آن بانوی گرامی است، همه عالم ریزه خوار سفره کرامت آن بانوی عصمت هستند. آسمان ها و زمین ها، عرش و فرش، لوح و قلم، انس و جن، حور و ملک، انبیا و اولیا و تمامی خلایق و موجودات طفیل وجود آن محور آفرینش هستند و هستی خویش را از آن بانوی بی نظیر به عاریت گرفته اند که خداوند به حبیب خود حضرت محمد ﷺ فرمود:

يَا أَحْمَدُ! لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْآفَلَكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَّا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا
فَاطِمَةُ لَمَّا خَلَقْتُكُمَا، وَ بِنُورِهَا ظَهَرَتِ الْأَشْيَاءُ مِنَ الْفَاتِحَةِ إِلَى
الْخَاتِمَةِ؛^(۱)

ای محمد! اگر تو نبودی افلاک را نمی‌آفریدم، اگر علی نبود تو را
نمی‌آفریدم، اگر زهرا نبود شما را نمی‌آفریدم. با نور فاطمه از آغاز تا
پایان اشیا آشکار شدند.

آن‌گاه که ظلمت و تاریکی همه جا را فرا گرفت فرشتگان به خدای سبحان
این‌گونه شکوه کردند: خدایا! این تاریکی را از ما برطرف کن.

خداوند کلمه‌ای فرمود که از آن کلمه روحی را خلق کرد. آن‌گاه کلمه‌ای
دیگر فرمود و از آن کلمه هم نوری خلق کرد و آن نور روشنایی داد و اضافه شد
به آن روح. خدا، او را در جایگاه عرش جا داد. پس همه جا روشن شد. آن
فاطمه علیها السلام است. از این رو فاطمه علیها السلام را زهرا نامیدند. چون به واسطه نور او
آسمان‌ها روشن شدند.

فاطمه علیها السلام دین استوار خداست. چنان‌که امام باقر علیه السلام در تأویل آیه شریفه
﴿ذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ﴾؛ آن دین استوار است»^(۲) می‌فرماید:

و هِيَ فَاطِمَةُ علیها السلام وَ ذَلِكَ هُوَ دِينُ الْقَائِمِ؛

دین قیّمه (استوار) فاطمه علیها السلام است و آن همان دین قائم علیه السلام است.

(۱) جنة العاصمة: ص ۱۴۸.

(۲) سوره بینه: آیه ۵.

آری، با ظهور امام عصر علیه السلام دین حضرت فاطمه علیها السلام که همان دین خدا و رسول است در عالم ظاهر می شود.

بی جهت نیست که امام زمان علیه السلام را صاحبُ الدَّولَةِ الزَّهْرَاءِ علیها السلام لقب داده اند. فاطمه زهرا علیها السلام از بزرگ ترین نشانه های الهی است. ائمه هدا علیهم السلام آیات محکم خدا و امیر مؤمنان علی علیه السلام آیه الله العظمی است. خدای متعال می فرماید:

﴿إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ * نَذِيرًا لِلْبَشَرِ﴾؛^(۱)

او یکی از بزرگ ترین و بیم دهنده آدمیان است.

امام باقر علیه السلام در تأویل این آیه مبارکه فرمودند:

يَعْنِي بِهَا فَاطِمَةُ؛^(۲)

مقصود فاطمه علیها السلام است.

فاطمه علیها السلام ناموس حق تعالی، گنجینه عصمت، سرچشمه زلال طهارت و در یک کلام عصمة الله است و همه معصومین علیهم السلام عصمت خویش را از مادر به میراث برده اند، که در روایتی می خوانیم:

الْعِصْمَةُ مِنْ فَاطِمَةَ علیها السلام؛^(۳)

منشأ عصمت فاطمه علیها السلام است.

فاطمه علیها السلام منشأ تمام خوبی ها، جلوه ها، زیبایی ها، جامع همه کمالات، منبع

(۱) سوره مدثر: آیه ۳۵.

(۲) بحار الانوار: ج ۲۴ ص ۳۳۱، تفسیر قمی: ج ۲ ص ۳۹۶.

(۳) بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۳۳.

همه خیرات و ریشه و مظهر هر چه حسن، جمال و کمال در عالم خلقت است که رسول خدا ﷺ فرمودند:

لَوْ كَانَ الْحُسْنُ شَخْصًا لَكَانَ فَاطِمَةَ؛^(۱)

اگر همه زیبایی‌ها به صورت شخص مجسم می‌گشت همانا فاطمه علیها السلام می‌شد.

امام صادق علیها السلام فرمودند:

و هِيَ الصَّدِيقَةُ الْكُبْرَى وَ عَلَى مَعْرِفَتِهَا دَارَتِ الْقُرُونُ الْأُولَى؛^(۲)

او تصدیق‌کننده حق بود و نسل‌های پیشین بر محور شناخت او چرخیده است.

آری، فاطمه علیها السلام ولیة الله و دارای مقامات ولایت کبری است؛ همان‌گونه که امام

علی علیها السلام ولی الله الأعظم است و فاطمه حجة الله است. امام عسکری علیها السلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ وَ فَاطِمَةُ حُجَّةٌ عَلَيْنَا؛^(۳)

ما حجّت خدا بر آفریدگان هستیم و فاطمه حجّت برای ماست.

شاعر چه زیبا سروده:

آل یاسین بر خلائق حجّتند اما توئی

حجّت ذات خدا بر آل یاسین فاطمه

آری، آن بانوی باشخصیت این همه عظمت، شکوه و جلال دارد که:

و لَهَا جَلالٌ لَيْسَ فَوْقَ جَلالِهَا إِلَّا جَلالُ اللَّهِ جَلَّ جَلالُهُ؛

او جلالتی دارد که بالاتر از جلال او جز جلال خدای بزرگ نیست.

انسان اندیشمند با عنایات الهی و آموزه‌های قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام

(۱) فرائد السمطين: ج ۲ ص ۶۸.

(۲) بحار الانوار: ج ۲۳ ص ۱۰۵، امالی طوسی: ص ۶۶۸.

(۳) تفسیر اطیب البیان: ج ۱۳ ص ۲۲۹.

می‌خواهد با شناخت فاطمه زهرا علیها السلام در مسیر قرب الهی گام بردارد و به راستی چگونه می‌تواند در این مسیر حرکت کند.

بالاترین مرحله قرب الهی که انسان می‌تواند به آن برسد این است که جهان هستی را جز سرابی نبیند و عالم آفرینش را جز سایه‌ای کم‌رنگ مشاهده نکند. همه جا خدای سبحان را ببیند و همه جا در جست‌وجوی او باشد و هستی خود را در هستی او محو و نابود ببیند.

یکی از آثار رسیدن به این مقام تسلیم مطلق شدن در برابر اراده اوست، آنچه او می‌خواهد، بخواهد و آنچه او می‌پسندد، پسندد.

به سخن دیگر، هم رضای او رضای خدا باشد و هم رضای خدا رضای او. اینک با در دست داشتن این معیار به سراغ مقام بانوی اسلام، حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها و قرب او در درگاه الهی می‌رویم و این حقیقت را از زبان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌شنویم.

در کتاب‌های معروف و متعددی از اهل سنت و در روایات متعدد و فراوانی آمده است که پیامبر خدا زهرا علیها السلام به فاطمه علیها السلام فرمود:

إِنَّ اللَّهَ يَغْضِبُ لِعُصْبِكَ وَيَرْضَى لِرِضَاكَ؛^(۱)

به راستی خدا به خاطر خشم تو خشمگین می‌شود و به خاطر رضای تو راضی می‌گردد.

در صحیح بخاری چنین می‌خوانیم: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

فاطمه پاره وجود من است، هر کس او را به خشم آورد مرا به خشم آورده است.^(۱)

باز در همان کتاب که از معروف‌ترین منابع حدیث اهل سنت است، در جاهای دیگر می‌خوانیم:

فاطمه پاره وجود من است هر چیز که او را ناراحت می‌کند مرا ناراحت می‌کند و هر چه او را آزار دهد مرا می‌آزارد.^(۲)

در این زمینه احادیث بسیاری رسیده که همگی حاکی از مقام بلند فاطمه زهرا علیها السلام در معرفت پروردگار، مقام عصمت و اخلاص و ایمان اوست. آن بانوی باعظمت به جایی رسیده است که خشنودی و غضب او، خشنودی و غضب خدا و رسول الله صلی الله علیه و آله شده و این ارزشی است والا، که هیچ چیز با آن برابری نمی‌کند. بدیهی است که علاقه پدر و فرزندی هرگز نمی‌تواند چنین پدیده‌ای را توجیه کند؛ زیرا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به عنوان رسول خدا صلی الله علیه و آله چیزی جز آنچه خدا اراده کند، نمی‌خواهد.

این نکته نیز قابل ملاحظه است که به طور معمول جمله «فاطمه بضعة منی» را به «فاطمه پاره تن من است»، ترجمه می‌کنند؛ در حالی که این جاسخی از تن در میان نیست، بلکه مفهوم این حدیث چنین است:

فاطمه پاره‌ای از وجود و هستی پیامبر صلی الله علیه و آله است؛ هم از نظر جسمی و هم روحی.

(۱) صحیح بخاری کتاب بدأ الخلق، باب مناقب قرابة رسول الله صلی الله علیه و آله.

(۲) صحیح بخاری، کتاب النکاح.

البته در روایات هم شاهد بر این معنا داریم.^(۱)

خدای متعال نسل هر کسی را در شرایط عادی، در فرزندان پسر او قرار می‌دهد، اما این قانون استثناهایی هم دارد، همان‌گونه که در تفسیر سوره کوثر نیز ذکر شده بنا به اراده الهی نسل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در اولاد فاطمه زهرا علیها السلام قرار داده شده و سوره کوثر در بیان همین مطلب آمده است. در روایتی زیبا حضرت زهرا علیها السلام می‌فرماید: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمودند:

لِكُلِّ نَبِيٍّ عَصْبَةٌ يَتَمَوْنَ إِلَيْهِ وَإِنَّ بَنِي فَاطِمَةَ عَصْبَتِي الَّتِي إِلَيْهَا نَتَمِّي؛^(۲)

برای هر پیامبری اقوامی است که به او منتسب می‌شوند و همانا فرزندان فاطمه علیها السلام اقوام من هستند که به من انتساب دارند.

البته بشر نمی‌تواند مقام و عظمت شأن آن بانوی الهی و عنصر خدایی را که عصمت کبری و ولایت الله است بفهمد، زیرا حق معرفت او قابل درک نیست که در حدیثی آمده:

مَنْ أَدْرَكَ مَعْرِفَتَهَا فَقَدْ أَدْرَكَ لَيْلَةَ الْقَدَرِ؛^(۳)

کسی که معرفت آن بانو را درک کند، در واقع شب قدر را درک کرده است.

گویا درک مقام والای حضرت زهرا علیها السلام تعلیق بر محال است؛ چنانچه درک

(۱) زهرا برترین بانوی جهان: ص ۷۷ با تلخیص.

(۲) فرائد السمطين: ج ۲ ص ۶۹.

(۳) بحار الانوار: ج ۴۲ ص ۱۰۵.

لیلة القدر محال است. رسیدن به اوج مقام معرفت محبوبه خدا و رسول، آن طور که باید و شاید محال است؛ چرا که آن بزرگوار هم یک تن از چهارده معصوم و دارای مقام عصمت و طهارت و هم مشمول آیه شریفه تطهیر است که می فرماید:

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾^(۱)

خدا چنین می خواهد که هر رجس و آلاشی را فقط از شما خانواده (نبوت) ببرد و شما را از هر عیب پاک و منزّه گرداند.

از طرفی به مفاد حدیث «لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا كَانَتْ لِعَلِيِّ كُفُو» حضرت زهرا علیها السلام همتراز مولای متقیان امیر مؤمنان علی علیه السلام است که عالمان از همین حدیث، افضلیت و برتری آن بزرگوار را نسبت به پیامبران گذشته استفاده کرده اند که امیر مؤمنان علی علیه السلام از آن ها افضل بوده است.

بنابراین، فاطمه سلام الله علیها نیز که هم شأن و هم کفو امیر مؤمنان علی علیه السلام بوده افضل می شود و نسبت به صدیقه طاهره علیها السلام نیز که همتراز آن بزرگوار بوده چنین باید گفت:

لَمَّا تَكَثَّرَتْ أَكْثَرَتْ كَثَرَاتِهَا

هِيَ قُطْبُ دَائِرَةِ الْوُجُودِ وَ نُقْطَةُ

هِيَ عُنْصُرُ التَّوْحِيدِ فِي عَصَرَاتِهَا

هِيَ أَحْمَدُ الثَّانِي وَ أَحْمَدُ عَصَرِهَا

شاعر فارسی گوی چنین می سراید:

انسیه حورا سبب اصل اقامت

اصلی که ببالیده به دو نخل امامت

نخلی که ز تولید قدش زاد قیامت

در باغ نبی طوبی افراشته قامت

آری، حضرت فاطمه علیها السلام مقام قطیبت و مرکزیت را واجد بوده که امام صادق علیه السلام درباره اش فرمود:

وَعَلَى مَعْرِفَتِهَا دَارَتِ الْقُرُونُ الْأُولَى؛^(۱)

و نسل‌های پیشین بر محور شناخت و معرفت او چرخیده است.

نگاشته پیش رو پژوهشی است که فضایل، سیره و کمالات بی‌پایان

حضرت زهرا علیها السلام را در بخش‌های متنوع در اختیار تشنگان معارف اهل بیت علیهم السلام قرار می‌دهد.

امید است به زودی با ظهور آخرین فرزند حضرت زهرا علیها السلام؛ یعنی

حضرت بقیة الله الأعظم امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف از چشمه زلال معارف فاطمی بهره ببریم. ان شاء الله.

هفدهم ربیع الاول ۱۴۳۹

سالروز ولادت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و فرزندش امام صادق علیه السلام

حوزه علمیه قم

ابراهیم قاضی زاهدی گلپایگانی

(۱) امالی طوسی: ص ۶۶۸، بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۱۰۵.